

El suport a la recerca de les biblioteques universitàries catalanes: estat actual

[\[Versión castellana\]](#)

ENRIC CAMÓN LUIS

Professor associat de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Universitat de Barcelona
enric.camon@gmail.com

CARINA REY MARTÍN

Professora de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Universitat de Barcelona
carina.rey@ub.edu

NÚRIA BALAGUÉ MOLA

Sotsdirectora del Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma de Barcelona
Nuria.Balague@uab.cat

Opcions

Imprimir

Recomanar

Citació

Estadístiques

<meta />
Metadades

Similars

Resum [\[Abstract\]](#) [\[Resumen\]](#)

Objectius: L'objectiu de la investigació és determinar quins són els serveis de suport a la recerca que les biblioteques universitàries ofereixen per al personal docent i investigador. A més, pretén oferir una síntesi de la realitat d'aquests serveis de suport a Catalunya.

Metodologia: La investigació es va realitzar a partir d'un qüestionari en format web que s'adreçava a la direcció de les biblioteques universitàries. El qüestionari va ser validat per especialistes en metodologia d'aquestes eines d'investigació i per professionals del sector de les biblioteques universitàries.

Resultats: Els resultats de la investigació són molt representatius ja que dibuixen una radiografia de la totalitat de les biblioteques universitàries catalanes. Es constata que les posicions de les biblioteques de titularitat pública i privada són diferents en un bon nombre dels aspectes analitzats. Altrament, es destaca la necessitat d'incidir de manera decidida en els serveis de suport a la recerca per adaptar-los a les particularitats dels equips d'investigació de cada institució.

1 Introducció

El model de biblioteca universitària ha evolucionat amb la concepció i els serveis oferts pels CRAI.¹ Aquest nou model de serveis vinculat a la gestió de la informació està transformant les biblioteques i pot ajudar a optimitzar els recursos de suport a l'aprenentatge i a la investigació que les universitats posen a disposició dels col·lectius que hi estan vinculats.

Amb tot, l'enfocament tradicional de les biblioteques universitàries al suport a la docència i a l'aprenentatge ha estat l'element central de les actuacions que es programaven i dels recursos i serveis que s'hi oferien. En canvi, el suport a la recerca ha tingut un tractament menys principal.

La necessitat de valorar l'aportació de les universitats a la recerca i a la producció científica, l'aparició de disposicions legislatives que promouen i donen suport a la investigació, i l'entrada en

funcionament de paradigmes conceptuals que incideixen en el desenvolupament del procés de creació científica, fan que el suport a la recerca hagi de trobar resposta a les universitats i que els CRAI s'hi hagin d'implicar de manera clara. Així les coses, prèviament s'ha realitzat una anàlisi dels diferents enfocaments sobre aquesta temàtica. La literatura professional ha permès seguir el fil de diverses tendències que analitzen de quina manera es produeix aquest suport. Així, d'una banda hi ha la literatura que analitza de manera pràctica quins són els recursos que es posen a disposició dels investigadors des de les biblioteques. Per exemple hi hauria les aportacions recollides a partir dels treballs de Gannon-Leary, Bent i Webb (2007a), en els quals s'identifiquen els serveis de suport a la recerca que habitualment es presten des d'aquests serveis universitaris i l'impacte que tenen en les necessitats que el professorat universitari presenta.

De l'altra, hi ha les aportacions que analitzen de quina manera millorar els serveis que s'ofereixen i que proposen noves formes de treballar que amplien les potencialitats dels professionals de les biblioteques en el suport de la recerca. Un exponent d'aquesta línia de treball és Lougee (2009) amb la proposta de *biblioteques incrustades*. Sembla que és una tendència que ja ha trobat resposta a Austràlia, entre d'altres llocs, segons l'estudi de l'OCLC (2009), i que per tant confirma aquesta línia de treball. Són també destacables en aquest sentit les aportacions d'autors australians com Garner (2006) i Stokker (2008). Concretament, Garner aposta per la creació d'espais específicament pensats per als investigadors dins de les biblioteques universitàries, mentre que Stokker posa en valor la creació de la figura dels *information manager*, els quals formen part dels equips de recerca i coneixen perfectament les necessitats dels investigadors.

En aquest context s'emmarca aquest article, que pretén donar a conèixer, específicament pel que fa al suport a la recerca, què ofereixen els CRAI de les universitats catalanes i de quina manera aquests serveis incideixen en el posicionament en recerca de les universitats. A continuació, es presenta l'estat de la prestació del suport a la recerca per part de les biblioteques universitàries catalanes a partir de l'anàlisi del treball de camp efectuat. Finalment, es descriuen les conclusions extretes.

2 Estat del suport a la recerca de les biblioteques universitàries catalanes

Durant el 2011 es va realitzar una investigació, que forma part d'una tesi doctoral ja defensada, que intentava recollir quina era l'aposta que feien les universitats per enfocar els seus serveis de cara al suport a la recerca, a més de determinar com era el comportament dels usuaris en relació a la biblioteca i com s'havia de donar resposta a les necessitats d'aquests usuaris.

Es van recollir les dades entre els mesos d'abril i juliol de 2011. Els subjectes de la investigació van ser les universitats membres de REBIUN, que en el cas català són dotze: set de titularitat pública i cinc de titularitat privada. Es considera que aquesta anàlisi geogràfica concreta pot ser representativa i d'interès si es té present que recull respostes de la totalitat de les universitats catalanes; a més, la ubicació geogràfica és un concepte identificable, de fàcil comprensió i que no conté ambigüitats. Tot i això, se'n fa una anàlisi per la tipologia de titularitat de la institució a les quals es vinculen les biblioteques, amb la finalitat de detectar comportaments diferents en funció d'aquest tret identificatiu.

El treball s'ha realitzat partint d'un qüestionari que s'adreçava a la direcció de les biblioteques universitàries membres de REBIUN, el qual es contestava en entorn web. El contingut estava estructurat en cinc parts, que analitzen els àmbits temàtics següents:

1. L'adscripció orgànica i l'ús per part del personal docent i investigador (PDI) de les biblioteques. Aquest primer bloc analitza l'estructura orgànica de les biblioteques i l'ús que en fa el PDI. Així es pretén determinar si hi ha alguna adscripció orgànica de les biblioteques que s'utilitzi més actualment, com es planifiquen i l'ús que en fa el PDI.
2. L'organització interna del suport a la recerca. La segona part de l'enquesta intenta recollir dades sobre l'organització interna del suport a la recerca. Es tracten aspectes relacionats amb la manera d'adaptar les estructures organitzatives dels sistemes bibliotecaris per enfocar-los a la recerca i per conèixer quins són els recursos que ofereixen en aquesta línia.
3. La difusió del servei i la utilització per part del PDI. En el tercer bloc s'intenta estudiar la repercussió que ha tingut aquesta difusió del servei i la utilització sobre el conjunt del personal docent i investigador. Es demana de quina manera es manté contacte amb aquesta tipologia d'usuaris de les biblioteques i quina és la forma amb la qual han donat difusió a aquests serveis.

4. El finançament del suport a la recerca. El quart apartat s'aproxima al finançament del suport a la recerca des de les biblioteques. S'intenta determinar si existeixen serveis que siguin de pagament i si es té en consideració en el conjunt dels indicadors de funcionament de la universitat el resultat obtingut des dels serveis bibliotecaris.
5. L'estructura del suport a la recerca a la universitat. El cinquè i darrer apartat analitza l'estructura de suport a la recerca de les universitats i la implicació que tenen les biblioteques en aquests processos de suport i el seu posicionament en les iniciatives *open access*.

L'apartat més significatiu és el que analitza els elements de suport a la recerca de les biblioteques que posen a disposició dels usuaris. La llista de serveis pels quals es pregunta a les institucions s'ha confeccionat a partir de les aportacions de Gannon-Leary, Bent i Webb (2007b), de Torres-Salinas (2010a,b), i s'ha enriquit amb les apreciacions de professionals de les biblioteques universitàries, a qui s'ha consultat en la fase de disseny del qüestionari. Específicament, segons Gannon-Leary, Bent i Webb (2007b), els eixos d'actuació dels serveis de suport a la recerca havien de considerar, entre d'altres aspectes, espais específics per a l'investigador, accés remot a la informació, col·leccions especialitzades segons les seves necessitats, personal de la biblioteca amb coneixements sobre la recerca que es realitza a la institució i el seu desenvolupament, o la prestació de serveis personalitzats per als grups d'investigació. En el qüestionari que va servir de base a aquesta investigació, els serveis s'agrupaven en àmbits temàtics i es considerava que hi havia diferents tipus de la prestació de serveis segons:

- si era responsabilitat de la biblioteca exclusivament,
- si era responsabilitat de la biblioteca conjuntament amb un altre servei,
- si era responsabilitat d'un altre servei sense la participació de la biblioteca, o bé
- si era un servei que no es prestava.

Els ítems pels quals es preguntava i que formaven part d'un hipotètic *catàleg de serveis de suport a la recerca* es presenten en la taula següent:

Tipus de servei	Denominació del servei
Espais físics	Espais de treball adreçats als investigadors
Accés a la informació	Servei d'obtenció de documents
	Informació bibliogràfica especialitzada
	Formació i utilització de bases de dades d'alta especialització
	Accés a la informació fora del campus
	Personal tècnic especialitzat temàticament en les àrees de recerca de la institució
Avaluació i difusió de la producció científica	Formació i suport en la utilització de repositoris documentals
	Formació i suport en la utilització d'eines <i>open access</i>
	Formació i suport en temes de drets d'autor
	Gestió de currículums
	Elaboració d'índexs bibliomètrics
	Assessorament sobre metodologies de citació bibliogràfica
Suport personalitzat als equips de recerca	Creació i manteniment de bibliografies
	Gestió de comunicacions entre el grup
	Preparació d'esborranys
	Assessorament sobre les revistes on publicar

Taula 1. Catàleg de serveis de suport a la recerca

Els resultats que es presenten seguidament s'obtenen de la selecció de les respostes al qüestionari per part de totes les biblioteques universitàries de Catalunya que figuren al [directori de REBIUN](#).

3 Presentació dels resultats

Es presenten els resultats que es van obtenir a partir dels qüestionaris que es van respondre. Per afavorir la comprensió dels resultats i facilitar el coneixement global dels comportaments descrits, no es repeteix en la presentació de les respostes l'esquema del qüestionari, sinó que les preguntes han estat agrupades per afinitats temàtiques, i es presenten els resultats segmentats per la tipologia d'institució a la qual pertanyen les biblioteques, universitats públiques i privades.

Es divideixen en dos apartats, primer un específic del catàleg de serveis de suport a la recerca, i un segon amb altres aspectes de funcionament.

3.1 Els serveis de suport a la recerca

Quant al catàleg de serveis de suport a la recerca que ofereixen les universitats, que ha estat un dels eixos de la investigació, es recullen els resultats de la prestació per part de les biblioteques universitàries, a partir de les respostes al qüestionari.

En la taula següent (Taula 2) es detallen aquests resultats quan són competència directa de la biblioteca, i es presenten segmentats per tipologia de titularitat de la institució.

Servei	Biblioteques de titularitat pública	Biblioteques de titularitat privada
Espais de treball adreçats als investigadors	85 %	40 %
Servei d'obtenció de documents	100 %	100 %
Informació bibliogràfica especialitzada	100 %	100 %
Formació i utilització de bases de dades d'alta especialització	85 %	80 %
Accés a la informació fora del campus	57 %	80 %
Personal tècnic especialitzat temàticament en les àrees de recerca de la institució	71 %	0 %
Formació i suport en la utilització de repositoris documentals	85 %	80 %
Formació i suport en la utilització d'eines <i>open acces</i>	80 %	80 %
Formació i suport en temes de drets d'autor	70 %	20 %
Gestió de currículums	28 %	0 %
Elaboració d'índexs bibliomètrics	14 %	40 %
Assessorament sobre metodologies de citació bibliogràfica	85 %	60 %
Creació i manteniment de bibliografies	80 %	40 %
Gestió de comunicacions entre el grup	14 %	0 %
Preparació d'esborranys	14 %	0 %
Assessorament sobre les revistes on publicar	57 %	0 %

Taula 2. Resultats de prestació de serveis de suport a la recerca

3.2 Altres aspectes de funcionament i d'organització

Dependència funcional i orgànica dels serveis bibliotecaris. En l'àmbit de les institucions públiques

l'adscripció orgànica a un vicerektorat obté el mateix resultat (42 %) que l'adscripció a la gerència; en l'àmbit privat orgànicament el 60 % depèn d'un vicerektorat, el més habitual és el d'investigació. A nivell funcional, el 42 % de les biblioteques d'institucions públiques depenen de la gerència o la vicegerència, mentre que el 60 % de les privades ho fan del vicerektorat d'investigació.

Existència d'òrgans de govern col·legiats vinculats als serveis bibliotecaris. Pel que fa a les biblioteques públiques, el 85 % compta amb òrgans de decisió col·lectius, però no en les privades, on tan sols en tenen el 20 %. D'entre aquests òrgans de govern col·legiats, se'n destaquen les comissions de biblioteques, d'usuaris i, en menor mesura, les d'investigació i les de doctorat.

Plans estratègics. En disposen el 71 % de les biblioteques de titularitat pública i el 60 % de les privades. En aquests plans, en l'àmbit públic en un 57 % hi ha objectius específics de suport a la recerca, percentatge que arriba al 60 % en l'entorn de titularitat privada.

Existència de dades sobre l'ús —presencial o virtual— que fa el PDI de les biblioteques. Mentre que el 85 % de les biblioteques de l'entorn públic afirmen que en tenen, només ho fa el 20 % de les privades. Així mateix, atenent a les dades de què disposen les biblioteques, es considera que el PDI fa un ús majorment virtual dels serveis en el cas de les biblioteques de titularitat pública (57 %). En el cas de les privades, la majoria no disposen de dades (66 %).

Adaptació de l'organigrama del servei bibliotecari. Mentre que és clara aquesta opció en les biblioteques de l'àmbit públic (100 %), no ho és en l'àmbit privat (20 %). Aquells que sí que ho han concretat, de manera més estesa, han optat per la concentració dels serveis a nivell global (42 %).

Format de prestació dels serveis de suport a la recerca. La prestació de serveis de suport a la recerca alhora de manera presencial i virtual és el més estès (71 % en l'entorn públic i 80 % en el privat), tot i que la presencialitat té encara molta transcendència (42 % en institucions públiques i 60 % en privades).

Formació del personal adscrit als serveis bibliotecaris. S'ha format el personal de suport a la recerca en gestors de referències bibliogràfiques i de bases de dades en el 100 % de les universitats, en índexs de factors d'impacte (100 % en les públiques i 80 % en les privades) i en drets d'autor (85 % en les públiques i 40 % en les privades).

Participació del servei bibliotecari en projectes nacionals i internacionals de recerca. Només tres institucions, totes de titularitat pública, hi participen. En les respostes obtingudes es menciona la participació de les institucions en projectes derivats d'institucions com el CBUC, el Ministerio de Cultura o la Unió Europea.

Existència d'un catàleg de serveis de recerca adreçat al PDI de manera específica. En tenen el 57 % de les públiques i el 40 % de les privades. La difusió entre el públic potencial ha estat del 100 % en les institucions que han afirmat disposar del document. Així mateix, els instruments de difusió més utilitzats són les presentacions (en un 57 % a les universitats públiques i en un 40 % a les privades) i les sessions formatives (57 % a les universitats públiques i 40 % a les privades).

Existència de dades per avaluar l'ús dels serveis de suport a la recerca per part del PDI. Cinc institucions públiques en disposen, però no ho fa cap de privada. Així mateix, un 85 % d'universitats públiques afirmen que el PDI utilitza freqüentment aquests serveis; del 60 % de les privades no se n'obtenen dades.

Contacte amb el PDI sobre la valoració dels serveis de suport a la recerca. Més de la meitat de les institucions de titularitat pública (57 %) han preguntat al PDI. El 60 % de les privades no ho ha fet.

Contacte periòdic amb els grups d'investigació per conèixer-ne les necessitats. Totes les universitats públiques en mantenen, però només el 40 % de les privades. De la mateixa manera, la majoria de les respostes obtingudes aposten per les converses informals com a mitjà de comunicació amb els investigadors (71 % en les públiques i 40 % en les privades).

Com a forma alternativa de contacte amb els grups d'investigació s'han mencionat les reunions no programades.

Existència d'un estudi previ de les necessitats del PDI per a la creació de serveis de suport a la recerca. La majoria no n'ha realitzat cap abans, ja que així ho indiquen el 57 % de les universitats públiques i el 60 % de les privades.

Existència de serveis de pagament. El 57 % i el 80 % de les universitats públiques i privades, respectivament, no en tenen. Entre els de pagament, el préstec interbibliotecari i el servei

d'obtenció de documents són els serveis més citats.

Indicadors de funcionament del servei. La majoria de les universitats públiques (85 %) afirma que en disposen, mentre que el 80 % de les privades no en disposa. De la mateixa manera, el 71 % de les institucions de titularitat pública consideren en el retiment de comptes els indicadors de la biblioteca, però no ho fan en cap cas les privades.

Participació del servei bibliotecari en la definició de la política científica de la universitat. Es recull una tendència que la biblioteca tingui un paper actiu en aquesta acció, sobretot en l'àmbit públic (57 %) i de manera no tan destacada en el privat (40 %).

Col·laboració amb serveis de suport a la recerca de la universitat. Totes les universitats treballen col·laborativament amb aquest servei. Com també es destacable l'entesa amb el servei d'informàtica (en un 85 % i un 80 % de les universitats públiques i privades respectivament).

Paper del servei bibliotecari en les iniciatives open access. La majoria de les biblioteques afirmen participar activament d'aquestes iniciatives, concretament totes les públiques i el 80 % de les privades.

4 Conclusions

En general s'ha observat que les dues tipologies de biblioteques, públiques i privades, es comporten de manera diferent en la majoria dels aspectes analitzats. De la mateixa manera, hi ha una certa uniformitat en les opcions de resposta preferides per les biblioteques que pertanyen al mateix tipus de titularitat.

A partir de l'anàlisi de les respostes es pot observar que mantenen, per exemple, posicions ben diferents pel que fa a l'adscripció orgànica i funcional dels serveis bibliotecaris. Més i tot, les biblioteques universitàries d'institucions de titularitat pública incideixen, com a mínim amb un 50 % de respostes, en aspectes com: concretar els aspectes derivats de la concreció del suport a la recerca en les seves estructures, recollir dades d'usos i avaluacions dels usuaris i mantenir contacte periòdic amb aquests, comptar amb indicadors del servei i fer-ne ús, o participar de les polítiques científiques de la universitat i en projectes de recerca.

Això no obstant, presenten polítiques similars pel que fa a aspectes com: comptar amb plans estratègics amb objectius específics de suport a la recerca o en la seva implicació en les iniciatives *open access*. En la mateixa línia, la combinació de l'oferta de serveis presencials i virtuals de suport a la recerca és l'opció més estesa en les biblioteques de les dues titularitats, especialment en el cas de les titularitat pública, que afirmen tenir dades que indiquen que l'ús per part del PDI de les biblioteques és majoritàriament virtual. També es comporten de manera similar pel que fa a la col·laboració de treball que mantenen amb altres serveis de les seves institucions. Així mateix, la formació dels professionals és força paral·lela entre les dues tipologies de biblioteques, si bé en l'àmbit de les eines de gestió de projectes i els drets d'autor les biblioteques de titularitat pública han fet més esforços.

Específicament pel que fa al catàleg de serveis de suport a la recerca, els aspectes vinculats al suport personalitzat als equips de recerca no es presten de manera significativa perquè no arriben al 50 % de les respostes en el conjunt analitzat, ni en l'àmbit públic ni en el privat. El comportament és similar pel que fa a la prestació majoritària (amb un percentatge de resposta en aquest cas de com a mínim el 75 %), per part de les biblioteques del servei d'obtenció de documents, informació bibliogràfica especialitzada, formació i utilització de bases de dades, formació i suport en l'ús d'eines *open access*. No es comporten de manera similar les dues tipologies de biblioteques en aspectes com disposar d'espais de treball per als investigadors, en l'oferta de formació en temes de dret d'autor, en assessorament sobre metodologies de citació bibliogràfica o en la creació de bibliografies, on les biblioteques de titularitat pública presten aquest servei de manera majoritària.

5 Propostes d'actuació

De la presentació i anàlisi dels resultats i de la valoració de les conclusions extretes, se'n poden derivar algunes propostes d'actuació.

En primer lloc sembla que la importància de la recerca com a àmbit d'actuació de les biblioteques universitàries és clar, i que caldria definir de quina manera optimitzar els recursos que s'hi destinen. No en va en els moments de crisi financera els recursos s'han d'explotar de la millor manera possible. Això no obstant, es considera que aquest intent de millorar els serveis que s'ofereixin haurà de tenir una clara vinculació amb les característiques pròpies de cada institució a la qual s'adscriu la biblioteca. En segon lloc, els investigadors probablement tenen necessitats d'actuació específiques i concretes. Per tant, cal incidir en els aspectes del suport personalitzat als equips de recerca per acabar de focalitzar el suport a aquesta activitat clau de la universitat.

Amb la finalitat de poder ser un element clau de suport a l'investigador, les biblioteques hauran de conèixer bé aquest col·lectiu i saber especialitzar-se en les seves necessitats. Per tant, una aposta per la formació del personal de les biblioteques en eines i coneixements que els permetin especialitzar-se en allò que requereixen els investigadors pot aportar un element de valor de l'oferta de suport a la recerca de les biblioteques universitàries.

6 Bibliografia

Cea d'Ancona, Mª Ángeles (2004). *Métodos de encuesta: teoría y práctica, errores y mejora*. Madrid: Síntesis.

De Leeux, Edith D.; Hox, Joop J.; Dillman, Don A. (2008). *International handbook of survey methodology*. New York: Lawrence Erlbaum Associates.

Domínguez Amorós, Màrius; Simó i Solsona, Montserrat (2003). *Tècniques d'investigació social quantitatives*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

Frías, José Antonio; Ríos, Ana B. (ed.) (2004). *Metodologías de investigación en información y documentación*. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca.

Gannon-Leary, Pat; Bent, Moira; Webb, Jo (2008). "A destination or a place of last resort? The research library of the future, its users and its librarians". *Library and information research*, vol. 32, no. 101, p. 3–14.

— (2007a). *Providing effective library services for research*. London: Facet.

— (2007b). "Researchers and their information needs: a literature review". *New review of academic librarianship*, vol. 13, no. 1–2, p. 51–69.

Garner, Imogen (2006). "Library support for research in a university context". *27th IATUL Conference*. Porto. IATUL.

Lougee, Wendy (2009). "La biblioteca difusa de nou: alineant la biblioteca com a actiu estratègic". *Traduccions del CBUC*, núm. 43. <<http://hdl.handle.net/2072/43799>>. [Consulta: 02/11/2012].

Mangione, Thomas W. (1998). "Mail surveys". En: Bickman, Leonard; Rog, Debra J. (ed.). *Handbook of applied social research methods*. California: Sage.

— (1995). *Mail surveys: improving the quality*. Thousand Oaks: Sage.

Moore, Nick (2000). *How to do research: the complete guide to designing and managing research projects*. London: Library Association Publishing.

OCLC (2009). *A Comparative review of research assessment regimes in five countries and the role of libraries in the research assessment process: a pilot study commissioned by OCLC Research* (2009). Dublin: OCLC Research. <<http://www.oclc.org/resources/research/publications/library/2009/2009-09.pdf>>. [Consulta: 02/11/2012].

Stokker, Judy (2008). "E-research: access and support to university researchers". *29th IATUL Conference*, Auckland. IATUL.

Torres-Salinas, Daniel (2010a). *El apoyo a la investigación por parte de las bibliotecas universitarias*. Pamplona: Universidad de Navarra.

— (2010b). "Incrustados e integrados en la investigación: los 'embedded librarians'". *Iwetel*,

desembre 2010.

Data de recepció: 16/07/2012. Data d'acceptació: 18/10/2012.

Notes

¹ Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació definit per REBIUN com: "un entorno dinámico en el que se integran todos los recursos que dan soporte al aprendizaje y la investigación en la universidad". Consultable a: <<http://rebiun.org/opencms/opencms/handle404?exporturi=/export/docReb/z2.pdf&%5d>>. [Consulta: 16/07/2012].

Apèndix

Biblioteques universitàries de Catalunya, segons directori REBIUN:

De titularitat pública:

- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat de Barcelona
- Universitat de Girona
- Universitat Lleida
- Universitat Politècnica de Catalunya
- Universitat Pompeu Fabra
- Universitat Rovira i Virgili

De titularitat privada:

- Universitat Abat Oliba CEU
- Universitat de Vic
- Universitat Internacional de Catalunya
- Universitat Oberta de Catalunya
- Universitat Ramon Llull

